

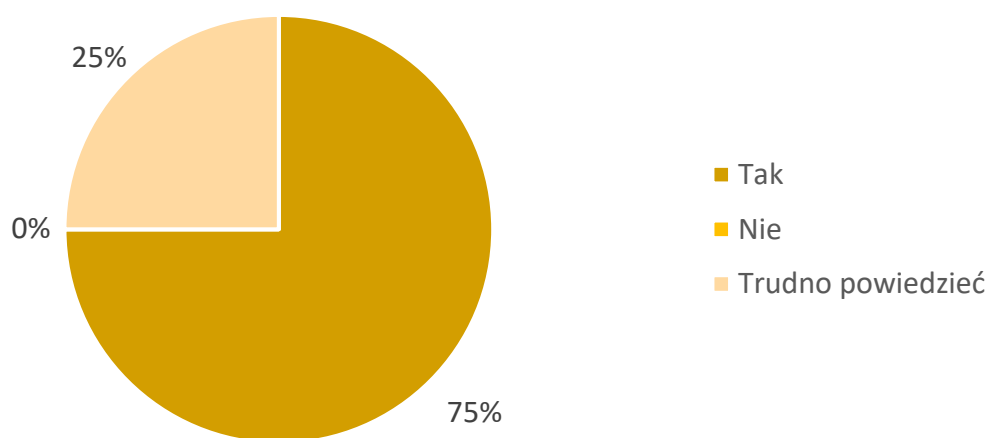
FUNDACJA AKADEMIA ANTYKORUPCYJNA

Projekt „Centrum Myśli Antykorupcyjnej”

***Opracowanie wyników badań ankietowych
w sektorze informatyzacji,
zamówień publicznych***

Badania przeprowadzono w maju i czerwcu 2024 roku metodą CAWI. W grupie osób związanych z informatyzacją i zamówieniami publicznymi było 58% kobiet i 42% mężczyzn. Respondenci posiadali najczęściej staż pracy powyżej 11-20 lat (42%) oraz 6-10 lat (33%). Pozostałe osoby wskazały okres do 5 lat pracy (17%) oraz powyżej 20 lat (8%). Większość badanych była związana z sektorem prywatnym (67%), a w sektorze publicznym pracowało 33% ankietowanych.

Czy ma Pan/Pani świadomość, że korupcja jest zjawiskiem negatywnym?

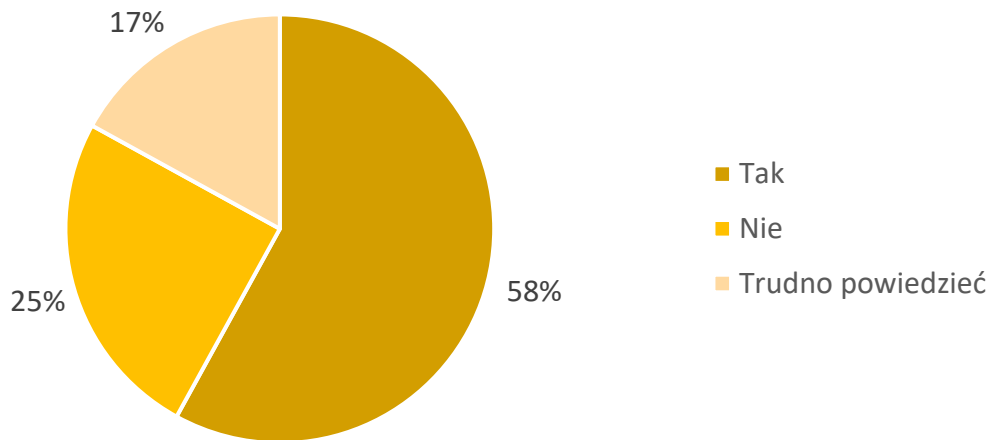

Wykres 1: Świadomość korupcji jako negatywnego zjawiska wśród pracowników informatyzacji i zamówień publicznych.

Źródło: Opracowanie własne.

W sektorze informatycznym i zamówień publicznych wstępuje duża świadomość negatywnej oceny zjawiska korupcji. Takiego zdania było trzy czwarte ankietowanych. Żaden z uczestników natomiast nie stwierdził, że korupcja nie jest negatywnym zjawiskiem, co może świadczyć o pewnej już ugruntowanej wiedzy w tym zakresie. Zauważyć natomiast należy, że jednak co czwarty ankietowany nie był w stanie jednoznacznie odpowiedzieć na to pytanie, co oznacza, że w tak podstawowej kwestii jak ocena zjawiska korupcji występuje jeszcze dość duży potencjał na poprawę sytuacji.

Czy kiedykolwiek spotkał się Pan/Pani z sytuacją korupcyjną w miejscu pracy?

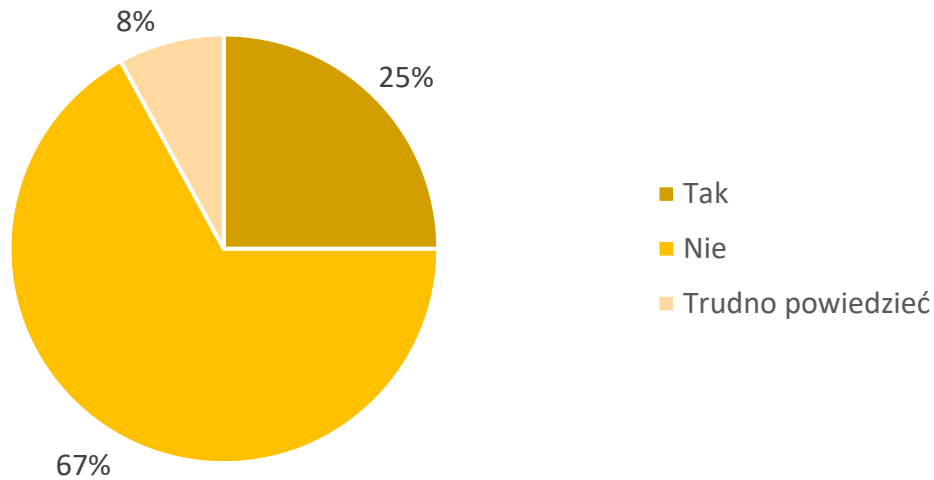

Wykres 2: Dotychczasowe spotkanie się z sytuacją korupcyjną w miejscu pracy wśród pracowników informatyzacji i zamówień publicznych.

Źródło: Opracowanie własne.

Ponad połowa ankietowanych pracowników sektora informatycznego zetknęła się z sytuacją korupcyjną w miejscu pracy, co jest wynikiem pokazującym rzeczywiste, duże zagrożenie korupcją w tym sektorze. Tylko co czwarty ankietowany był przeciwnego zdania. Co szósty badany nie był w stanie udzielić jednoznacznej odpowiedzi na tak zadane pytanie, co może świadczyć o dużej obawie ujawnienia rzeczywistej sytuacji korupcyjnej w tym obszarze. Otrzymane wyniki jednoznacznie świadczą o dużym zagrożeniu korupcją w sektorze informatycznym.

Czy dotychczas zgłosił Pan/Pani sytuację korupcyjną do odpowiednich organów państwa?

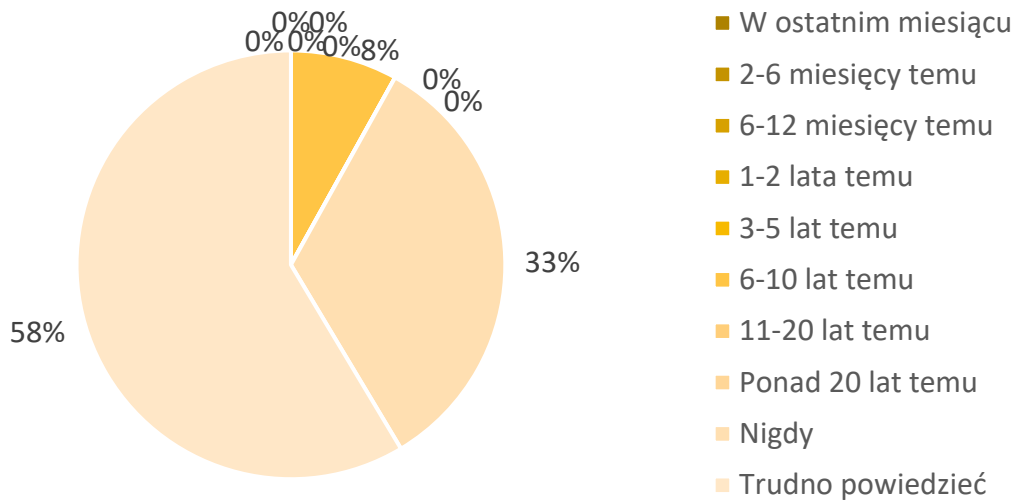

Wykres 3: Dotychczasowe zgłaszanie sytuacji korupcyjnej do odpowiednich organów państwa wśród pracowników informatyzacji i zamówień publicznych.

Źródło: Opracowanie własne.

Zauważyć należy, że tylko mniej niż połowa pracowników sektora informatycznego, którzy zetknęli się z korupcją w miejscu pracy, dokonała zgłoszenia tego faktu organom ścigania. Świadczyć to może o bardzo dużej ciemnej liczbie niezgłoszonych spraw korupcyjnych w tym zakresie. Ponad dwie trzecie pracowników nie dokonywało takich zgłoszeń a niecałe 10% ankietowanych nie była w stanie określić czy dokonała czy nie dokonała zgłoszenia korupcji występującej w miejscu pracy. Powyższa sytuacja skłania do poglądu, że oficjalne statystyki organów ścigania są poważnie zaniżone i nie odzwierciedlają rzeczywistego stanu korupcji w tym obszarze.

Kiedy ostatni raz przeprowadzono analizę ryzyka korupcji na Pana/Pani stanowisku?

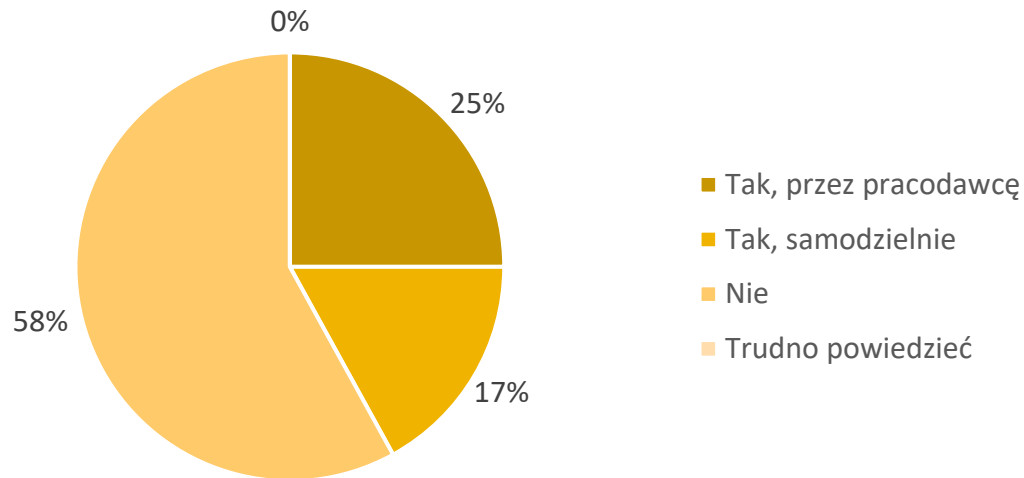

Wykres 4: Systematyczność przeprowadzania analiz ryzyka korupcji na określonym stanowisku wśród pracowników informatyzacji i zamówień publicznych.

Źródło: Opracowanie własne.

Przeprowadzone badania ankietowe pokazały bardzo zły stan sektora informatycznego pod względem systematycznego prowadzenia analiz ryzyka korupcji na poszczególnych stanowiskach pracy w tym obszarze. Zdecydowana większość pracowników odpowiedziała, że nie była w stanie stwierdzić, kiedy ostatni raz prowadzona była taka analiza, co może świadczyć, że albo jej w ogóle nie było, albo była bardzo dawno i pracownicy już tego faktu praktycznie nie pamiętają. Dodając do tego co trzeciego pracownika, który jednoznacznie odpowiedział, że taka analiza ryzyka korupcji nigdy nie była przeprowadzona to wskazuje, że sektor informatyczny nie identyfikuje ryzyk korupcji na poszczególnych stanowiskach a sytuacja w tym zakresie wymaga podjęcia zdecydowanych działań.

Czy został Pan/Pani zapoznany z zasadami odpowiedzialności karnej za korupcję?

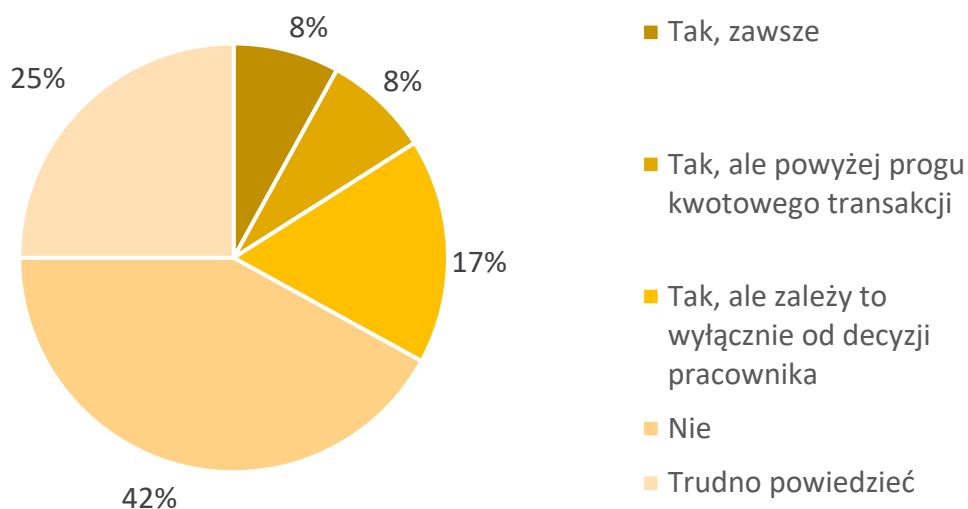

Wykres 5: Zapoznanie z zasadami odpowiedzialności karnej za korupcję wśród pracowników informatyzacji i zamówień publicznych.

Źródło: Opracowanie własne.

Co czwarty pracownik sektora informatycznego został zapoznany przez pracodawcę z zasadami odpowiedzialności karnej za korupcję. Co szósty z nich zapoznał się z tymi przepisami samodzielnie. Trzeba jednak odnotować, że zdecydowana większość ankietowanych pracowników nie zna zasad odpowiedzialności za korupcję, co bardzo źle świadczy o budowaniu odporności całego sektora informatycznego. Może to być jedna z przyczyn dlaczego ten obszar jest uznawany ciągle za jeden z najbardziej zagrożonych korupcją. Osoby, które nie mają świadomości ile lat mogą spędzić w zakładzie karnym, mogą wykazywać większe skłonności do akceptacji zachowań korupcyjnych w swoim miejscu pracy.

Czy w organizacji prowadzona jest ocena kontrahentów pod względem ryzyka korupcji?

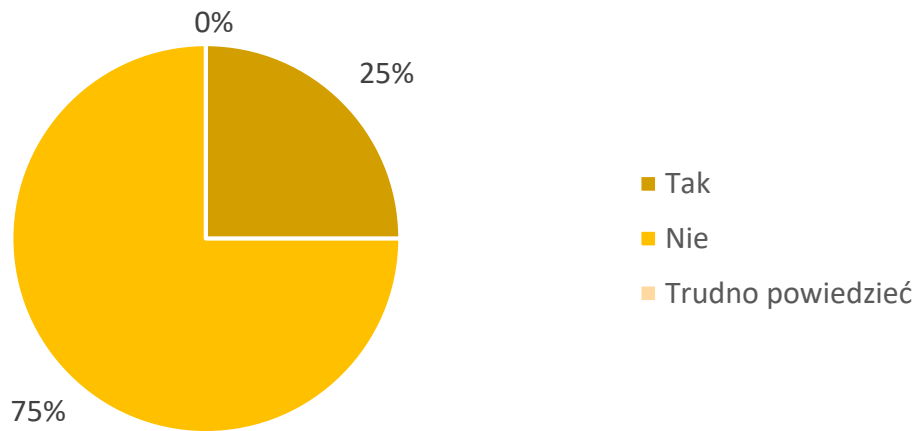

Wykres 6: Prowadzenie w organizacji oceny kontrahentów pod względem ryzyka korupcji w opinii pracowników informatyzacji i zamówień publicznych.

Źródło: Opracowanie własne.

Ponad 40% ankietowanych pracowników sektora informatycznego stwierdziła, że w ich organizacji nie jest prowadzona żadna ocena kontrahentów pod kątem ryzyka korupcji. Do tego należy również dodać, że co czwarty pracownik nie był w stanie jednoznacznie potwierdzić czy też zaprzeczyć stosowania procedur pozwalających na badanie zagrożeń korupcyjnych wynikających ze współpracy ze swoimi kontrahentami. Chociaż 35% ankietowanych potwierdziła, że stosowanie były oceny kontrahentów pod kątem ryzyka korupcji, to jednak niecałe 10% deklaruje systematyczne prowadzenie oceny takich zagrożeń ze strony kontrahentów. Analizując fakt, że stosowanie takich procedur zależy w co szóstym przypadku od decyzji pracownika, może to świadczyć o braku kompleksowych, powszechnych rozwiązań antykorupcyjnych w sektorze informatycznym.

Czy w organizacji prowadzone są okresowe spotkania z pracownikami, na których poruszane są bieżące tematy związane z sytuacją antykorupcyjną organizacji?

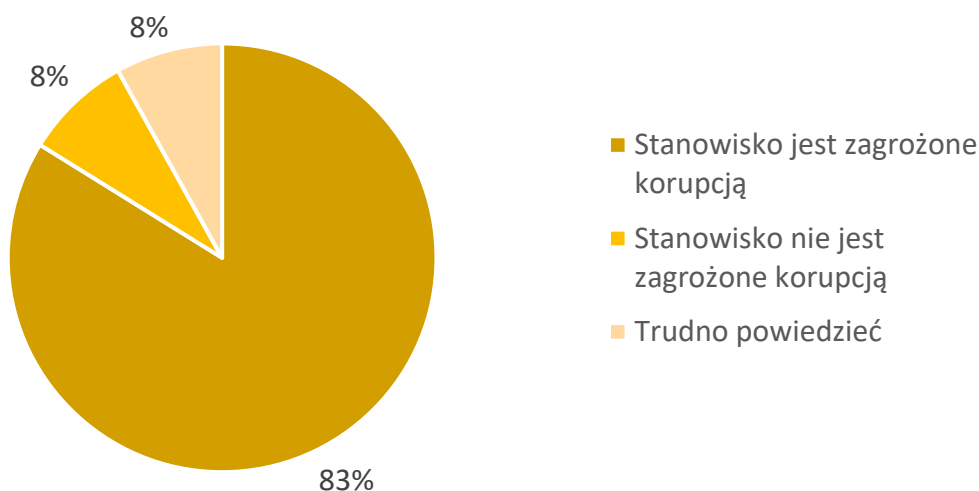
Wykres 7: Prowadzenie okresowych spotkań, na których poruszane są bieżące tematy związane z sytuacją antykorupcyjną organizacji wśród pracowników informatyzacji i zamówień publicznych.

Źródło: Opracowanie własne.

Przeprowadzone badania jednoznacznie unaocznily fakt braku budowania świadomości i wspólnej odpowiedzialności za korupcję w sektorze informatycznym. W trzech na cztery organizacje nie odbywały się żadne okresowe spotkania pracodawców i pracowników, na których poruszane byłyby tematy związane z sytuacją antykorupcyjną w tych podmiotach. Brak zdecydowanej inicjatywy takich spotkań ze strony przełożonych nie skłania też samych pracowników do oddolnej inicjatywy w tym zakresie. Jeśli uwzględnimy również duży odsetek osób, które nie znają zasad odpowiedzialności za przestępstwa korupcyjne daje to obraz sektora informatycznego jako obszaru, w którym jest jeszcze dużo do zrobienia w zakresie przeciwdziałania korupcji.

Jak ocenia Pan/Pani zagrożenie korupcyjną na Pana/Pani stanowisku pracy?

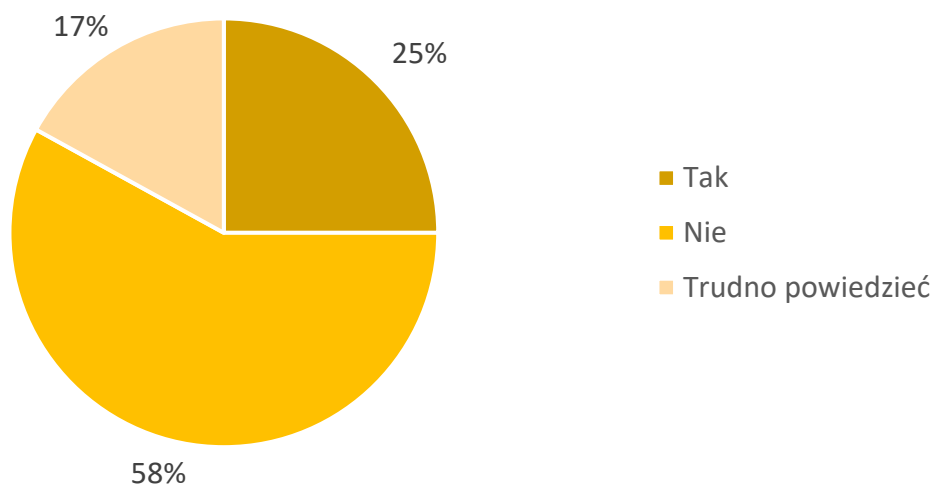

Wykres 8: Ocena zagrożenia korupcją na stanowisku pracy w opinii pracowników informatyzacji i zamówień publicznych.

Źródło: Opracowanie własne.

Pracownicy sektora informatyczne oceniając swoje stanowisko pracy niemal powszechnie uznali je za zagrożone korupcją. Gdyby takie badania prowadzone byłyby przez pracodawców w swoich organizacjach mieliby oni świadomość występowania dużego zagrożenia korupcją w miejscu pracy. Taka wiedza wymuszałaby na nich konieczność podejmowania zdecydowanych działań antykorupcyjnych, gdyż współpraca z podmiotami, w których występuje duże zagrożenie korupcją jest szczególnie niebezpieczna dla sektora publicznego i może wiązać się niegospodarnym wydatkowaniem publicznych pieniędzy. To z kolei niszczy zaufanie do administracji. Dlatego też Państwo powinno wprowadzać mechanizmy antykorupcyjne zachęcające do budowania odporności na korupcję nie tylko sektora publicznego ale i prywatnego. Aby takie rozwiązania były powszechnie stosowane to powinny mieć one rangę ustawową (w Polsce nie ma żadnej kompleksowej ustawy antykorupcyjnej, nie ma także obecnie rządowej polityki antykorupcyjnej). Ostatni Rządowy Program Przeciwdziałania Korupcji zakończył się w 2020 roku i jak dotychczas nie ma sygnałów, aby Rząd pracował na takim nowym dokumencie.

Czy został Pan/Pani zapoznany z obowiązującą w organizacji polityką antykorupcyjną?

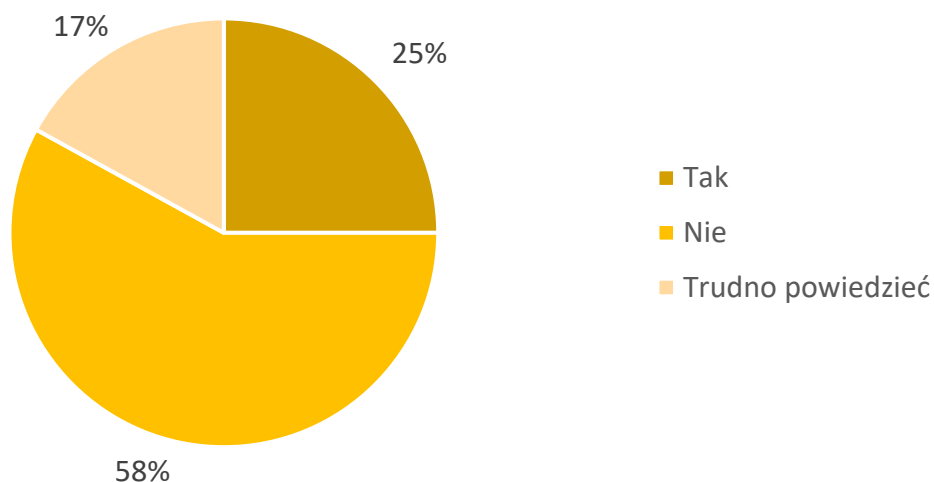

Wykres 9: Zapoznanie z obowiązującą w organizacji polityką antykorupcyjną wśród informatyzacji i zamówień publicznych.

Źródło: Opracowanie własne.

W sektorze informatycznym prawie 60% ankietowanych pracowników nie zostało zapoznanych z polityką antykorupcyjną. Jedna czwarta potwierdziła fakt zaznajomienia z tym dokumentem. Odpowiedzi na omawiane pytanie przez przedstawicieli sektora informatycznego po raz kolejny pokazują jak wiele inicjatyw antykorupcyjnych powinno zostać jeszcze wdrożonych aby doszło do znaczącej poprawy w zakresie budowania odporności antykorupcyjnej tego obszaru. Należy zauważyć, że polityka antykorupcyjna jest jednym z najważniejszych dokumentów mówiących o nastawieniu do przeciwdziałania korupcji w organizacji i powinni z nią być zapoznani wszyscy pracownicy tego wrażliwego na korupcję sektora.

Czy został Pan/Pani zapoznany z obowiązującą w organizacji polityką prezentową?

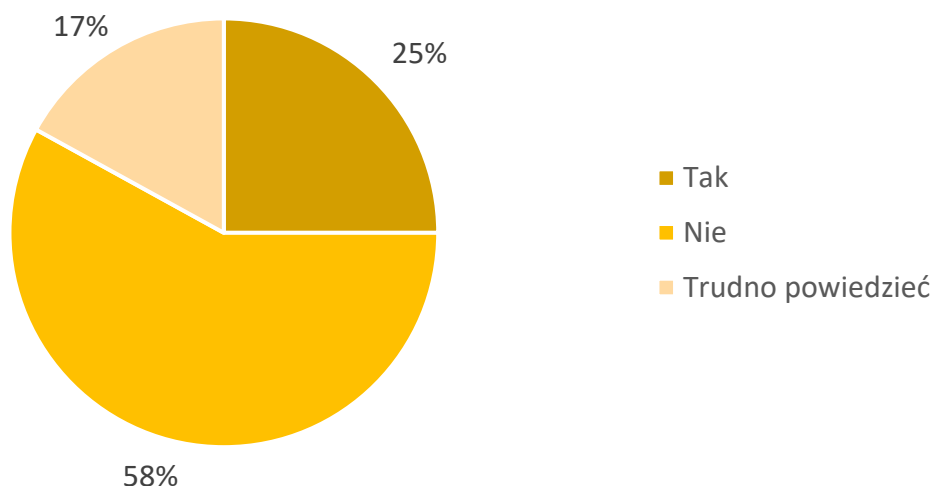

Wykres 10: Zapoznanie z obowiązującą w organizacji polityką prezentową wśród pracowników informatyzacji i zamówień publicznych.

Źródło: Opracowanie własne.

Identyczne wyniki otrzymano od ankietowanych przedstawicieli sektora informatycznego w zakresie odpowiedzi na pytanie dotyczące zapoznania ich z polityką prezentową. Tutaj również prawie 60% pracowników nie zostało zapoznanych z tym dokumentem. Podobnie co czwarty badany potwierdził fakt zapoznania z polityką prezentową. Mając na uwadze, że polityka prezentowa odrywa istotną rolę w jasnych i czytelnych kontaktach z administracją publiczną, która jest jednym z głównych zamawiających różnego typu rozwiązania informatyczne, to kwestia ta nabiera istotnego znaczenia. Biorąc pod uwagę fakt, że przepisy prawne nieostro definiują różnicę pomiędzy łapówką a prezentem to kwestia zrozumiałej polityki prezentowej nabiera dużego znaczenia.

Czy został Pan/Pani zapoznany z obowiązującą w organizacji polityką zapobiegania konfliktowi interesów?

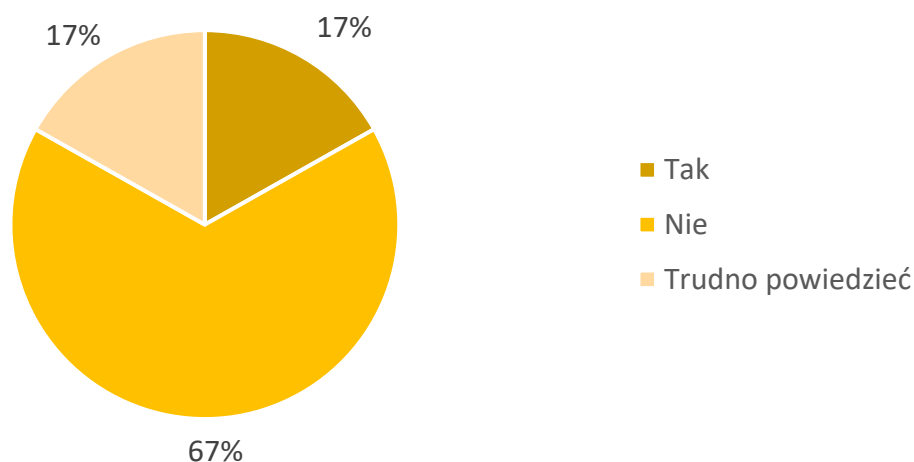

Wykres 11: Zapoznanie z obowiązującą w organizacji polityką zapobiegania konfliktowi interesów wśród pracowników informatyzacji i zamówień publicznych.

Źródło: Opracowanie własne.

Podobnie jak w poprzednich dwóch pytaniach przedstawiają się odpowiedzi w zakresie zapoznania z polityką zapobiegania konfliktowi interesów wśród pracowników sektora informatycznego. Wyniki badań potwierdzają ponownie, że większość pracowników tego obszaru nie zna obowiązujących u nich regulacji prawnych w tym zakresie. To również pokazuje małą skalę wdrażania rozwiązań prawnych związanych z przeciwdziałaniem korupcji oraz duży zakres nowych przedsięwzięć jakie powinny być podjęte, aby poprawić sytuację antykorupcyjną w sektorze informatycznym.

Czy został Pan/Pani zapoznany z obowiązującą w organizacji procedurą w przypadku zaistnienia zdarzenia korupcyjnego?

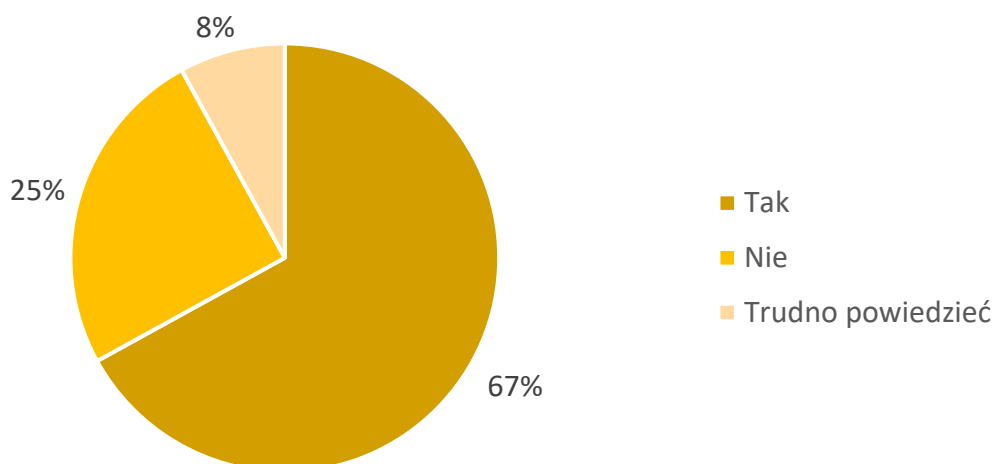

Wykres 12: Zapoznanie z obowiązującą w organizacji procedurą w przypadku zaistnienia zdarzenia korupcyjnego wśród pracowników informatyzacji i zamówień publicznych.

Źródło: Opracowanie własne.

Przeprowadzone badania pokazały, że w jeszcze większym zakresie pracownicy sektora informatycznego nie byli zapoznawani z obowiązującymi w ich organizacjach procedurami postępowania w przypadku wystąpienia zdarzenia korupcyjnego. Brak właściwej reakcji pracowników na takie incydenty może doprowadzić nie tylko do złamania wewnętrznych regulacji w tym zakresie ale również do poniesienia odpowiedzialności karnej wynikającej z nieznanomości przepisów i obowiązujących reguł postępowania. To również pracodawcom powinno zależeć, aby wszyscy pracownicy podejmowali działania adekwatne do sytuacji i przez to chronili nie tylko siebie ale i swoją organizację.

Czy został Pan/Pani zapoznany z obowiązującymi w organizacji zasadami etyki?

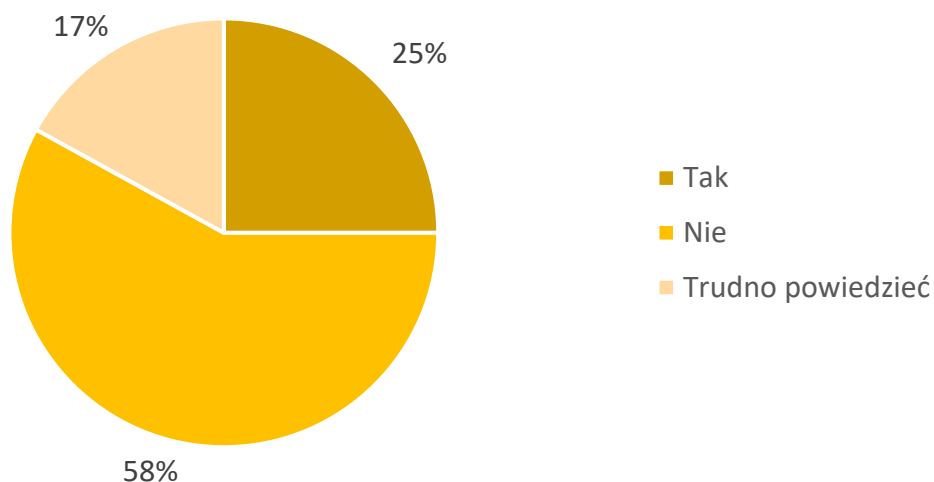

Wykres 13: Zapoznanie z obowiązującymi w organizacji zasadami etyki wśród pracowników informatyzacji i zamówień publicznych.

Źródło: Opracowanie własne.

Znacznie inaczej wygląda sytuacja w zakresie pytania dotyczącego zapoznania pracowników sektora informatycznego z zasadami etyki zawodowej. W tym przypadku dwie na trzy osoby potwierdziły zapoznanie się z omawianymi przepisami. Świadczyć to może o tym, że kodeksy etyczne są bardziej powszechne i dostępne dla pracowników niż inne antykorupcyjne regulacje wewnątrz podmiotów sektora informatyki. Jednak zauważyć również należy, że w tym przypadku co czwarty ankietowany nie znał swojego kodeksu etycznego. Pomimo, że sytuacja w omawianym zakresie wygląda lepiej niż w odpowiedziach dotyczących zapoznania z innymi regulacjami wewnętrznymi, to jednak jedna czwarta pracowników ciągle nie miała możliwości zapoznania się z podstawowymi zasadami etycznymi obowiązującymi w ich organizacji.

Czy obecne procedury zgłaszania korupcji w organizacjach są wystarczające?

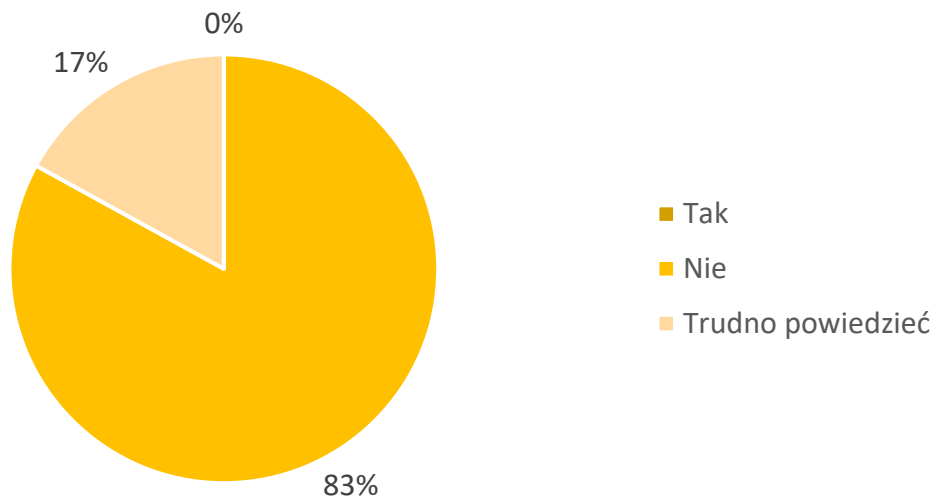

Wykres 14: Ocena obecnych procedur zgłaszania korupcji w organizacjach w opinii pracowników informatyzacji i zamówień publicznych.

Źródło: Opracowanie własne.

Pracownicy sektora informatycznego w większości uznali, że procedury zgłaszania korupcji nie są wystarczające. Nie jest to dobry prognostyk w sektorze uważanym za zagrożony korupcją. Wymaga to zarówno od pracodawców jak i bezpośrednich przełożonych podjęcia dodatkowych, aktywnych działań celem poprawy sytuacji w tym zakresie. Niewystarczająco precyzyjne i jasne dla pracowników procedury zgłaszania przypadków korupcji są zagrożeniem nie tylko dla pracowników ale i podmiotów informatycznych.

Czy osoby zgłaszające korupcję w organizacji są obecnie nagradzane?

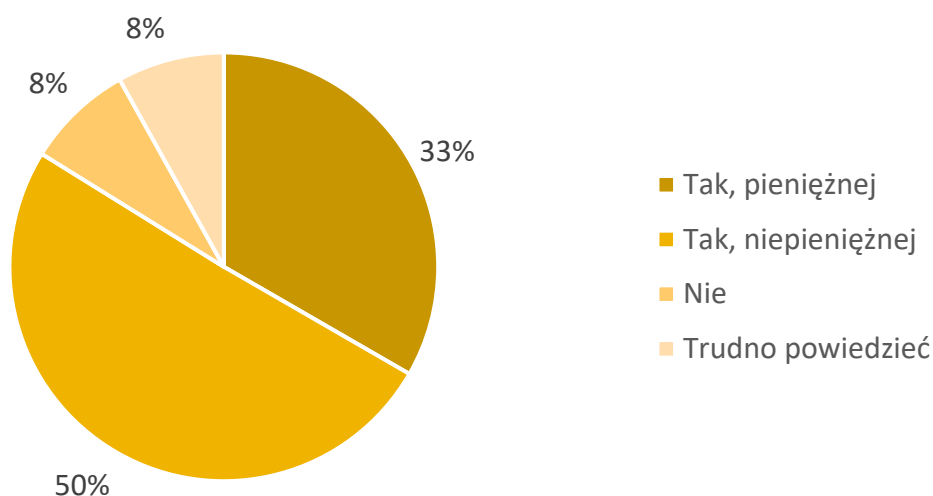
Wykres 15: Nagradzanie osób zgłaszających obecnie korupcję w organizacji w opinii pracowników informatyzacji i zamówień publicznych.

Źródło: Opracowanie własne.

Badania pokazały, że w sektorze informatycznym brak jest systemu nagrodowego za zgłoszone przypadki korupcji. Nikt z ankietowanych pracowników nie zaznaczył tej opcji. Ponad 80% ankietowanych stwierdziło, że osoby zgłaszające korupcję nie są nagradzane, niezależnie od faktu czy są to nagrody pieniężne czy też nagrody innego rodzaju. Dlatego też pracodawcy przy małej ilości zgłoszeń korupcji, jak to ma miejsce w sektorze informatycznym, powinni rozważyć wprowadzenie pewnego rodzaju czynników motywujących do zgłaszania tego typu negatywnych zachowań. Pozwoliłoby to na poprawę sytuacji i obniżenie poziomu zagrożeń korupcyjnych w tym obszarze.

Czy w przypadku zgłoszenia korupcji oczekiwałby Pan/Pani nagrody?

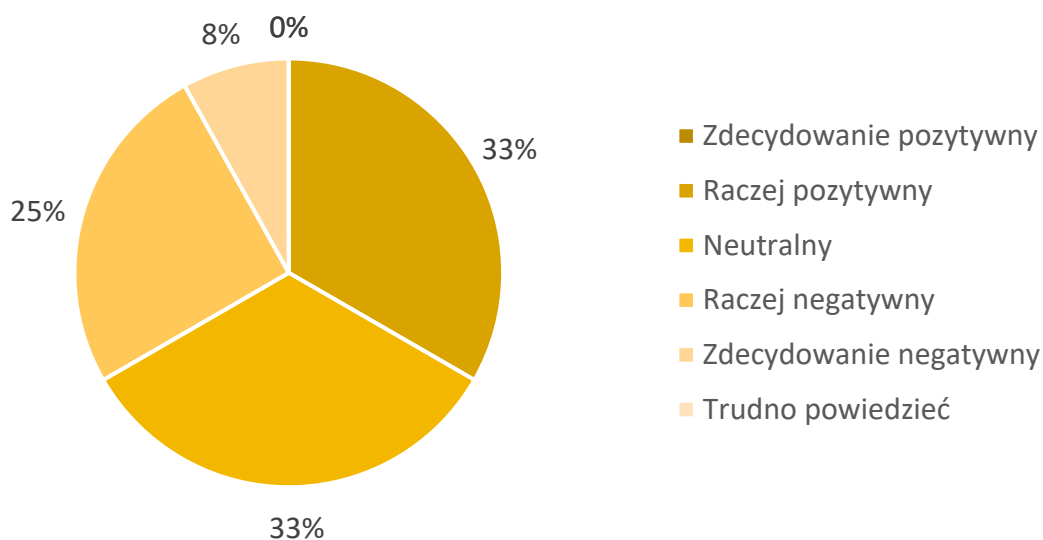

Wykres 16: Oczekiwanie przyznawania nagród w przypadku zgłoszenia korupcji w opinii pracowników informatyzacji i zamówień publicznych.

Źródło: Opracowanie własne.

Potwierdzeniem wniosków z poprzedniego punktu są odpowiedzi udzielone na kolejne pytanie dotyczące oczekiwań nagrody za zgłoszenie przypadków korupcji. Ponad 80% pracowników sektora informatycznego oczekiwało wprowadzenia systemu zachęt w postaci nagród. Co trzeci ankietowany oczekiwał nagród pieniężnych a dodatkowo kolejna połowa pracowników nagród niepieniężnych. Dlatego też pracodawcy otrzymali jasny sygnał co powinni zrobić aby zachęcić pracowników do aktywnego uczestnictwa w zgłaszaniu korupcji. Pozostawienie sytuacji bez wprowadzenia zachęt pracowniczych na pewno nie przyczyni się do poprawy sytuacji w ujawnianiu spraw korupcyjnych w obszarze informatycznym.

Jaki przykład etycznego postępowania dają Pana/Pani przełożeni?

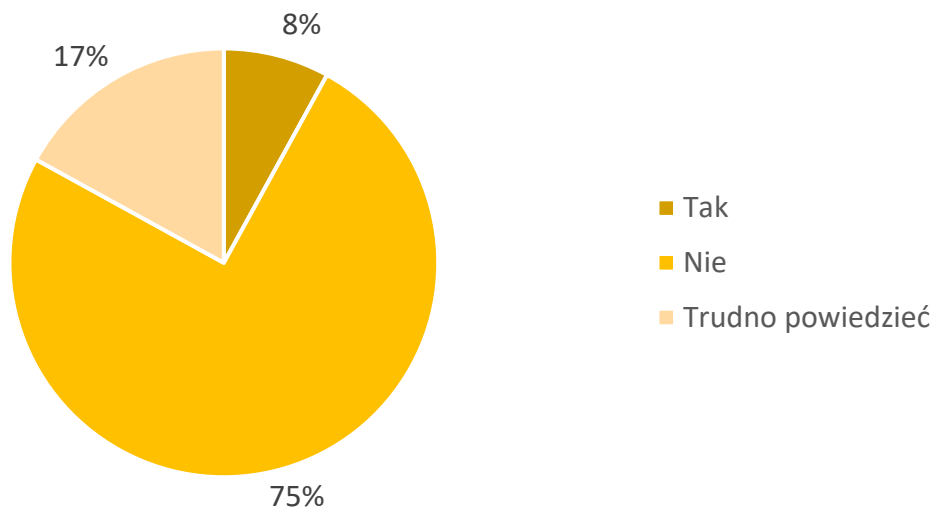

Wykres 17: Przykład etycznego postępowania dawany przez przełożonych w opinii pracowników informatyzacji i zamówień publicznych.

Źródło: Opracowanie własne.

Większość ankietowanych pracowników sektora informatycznego pozytywnie ocenia przykład etycznego postępowania jaki dają im przełożeni. Co czwarty ankietowany odniósł się do tego neutralnie. Jedynie poniżej 10% badanych potwierdziło negatywne zachowania etyczne ze strony swoich przełożonych. Wnioski płynące z odpowiedzi na to pytanie dają dużą nadzieję na dobre relacje przełożony-podwładny i budują wzajemne zaufanie co do przestrzegania zasad etycznych obu stron. Gdyby wszyscy pracownicy i ich przełożeni postępowali zgodnie z zasadami etycznymi nie dochodziłoby do przypadków korupcji a sytuacja w sektorze byłaby znacznie lepsza niż obecnie. To z kolei przyczyniłoby się do większej odporności na zagrożenie korupcyjne w całym analizowanym sektorze.

Czy w organizacji wdrożono ISO 37001 System Zarządzania Działaniami Antykorupcyjnymi?

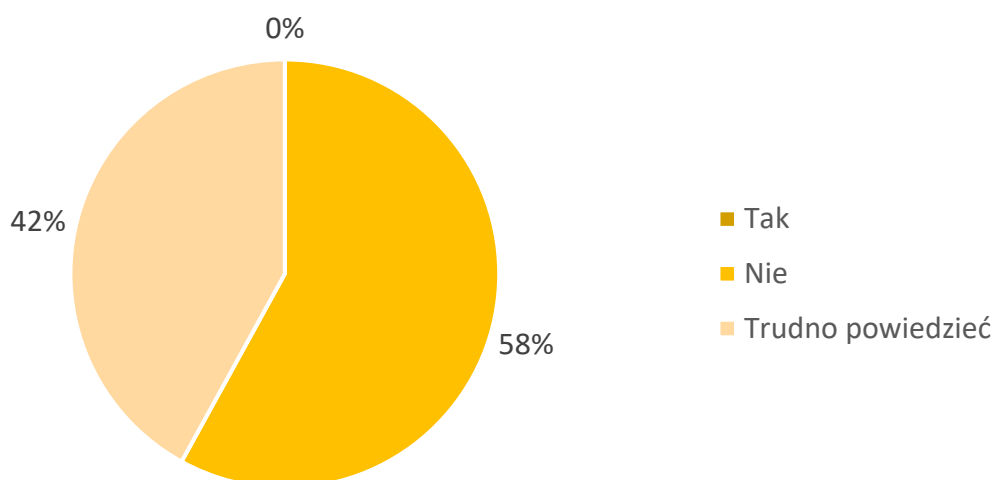

Wykres 18: Wdrożenie ISO 37001 Systemu Zarządzania Działaniami Antykorupcyjnymi w organizacji w opinii pracowników informatyzacji i zamówień publicznych.

Źródło: Opracowanie własne.

Badania ankietowe pokazały nie najlepszą sytuację, jeśli chodzi o wdrażanie normy ISO 37001 System Zarządzania Działaniami Antykorupcyjnymi. Trzy czwarte ankietowanych stwierdziło, że norma ta nie została w ich organizacjach wdrożona a więc nie funkcjonują międzynarodowe standardy określone przez tę normę. Niecałe 10% podmiotów, w których ankietowani potwierdzili wdrożenie tej normy to zbyt mało aby poprawić sytuację antykorupcyjną w organizacjach sektora informatycznego. Norma ISO 37001 jest jedynym z głównych, powszechnie uznawanych standardów międzynarodowych, sprzyjającym budowaniu systemowych rozwiązań antykorupcyjnych w organizacjach zarówno sfery publicznej jak i prywatnej.

Czy w organizacji są prowadzone zewnętrzne audyty antykorupcyjne?

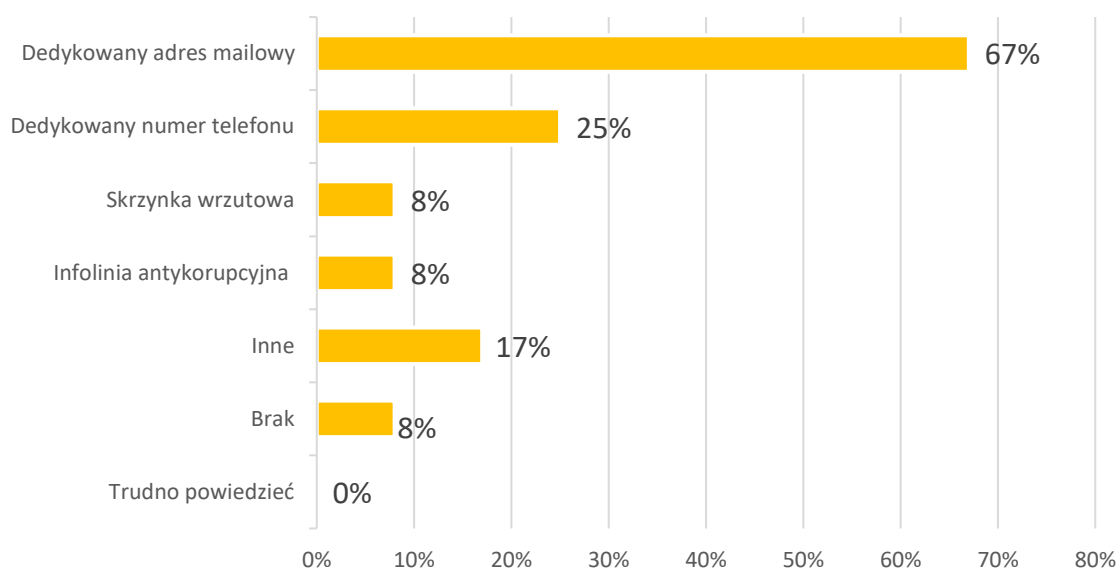

Wykres 19: Prowadzenie zewnętrznych audytów antykorupcyjnych w organizacji w opinii pracowników informatyzacji i zamówień publicznych.

Źródło: Opracowanie własne.

Ankietowani odpowiadając na pytanie dotyczące prowadzenia w ich miejscu pracy zewnętrznych audytów antykorupcyjnych w zdecydowanej większości potwierdzili ich brak. Nikt z ankietowanych pracowników nie zaznaczył takiej opcji. Jednak należy również zauważyć, że ponad 40% pracowników nie była w stanie odpowiedzieć jednoznacznie na to pytanie czy takie audyty były czy też nie były przeprowadzane. Jest to kolejny argument pokazujący, że budowanie świadomości zagrożeń korupcyjnych w sektorze informatycznym pozostawia wiele do życzenia a przepływ informacji pomiędzy pracownikami i przełożonymi o podejmowanych działaniach nie jest najlepszy.

Jakie kanały zgłaszania korupcji występują w organizacji?

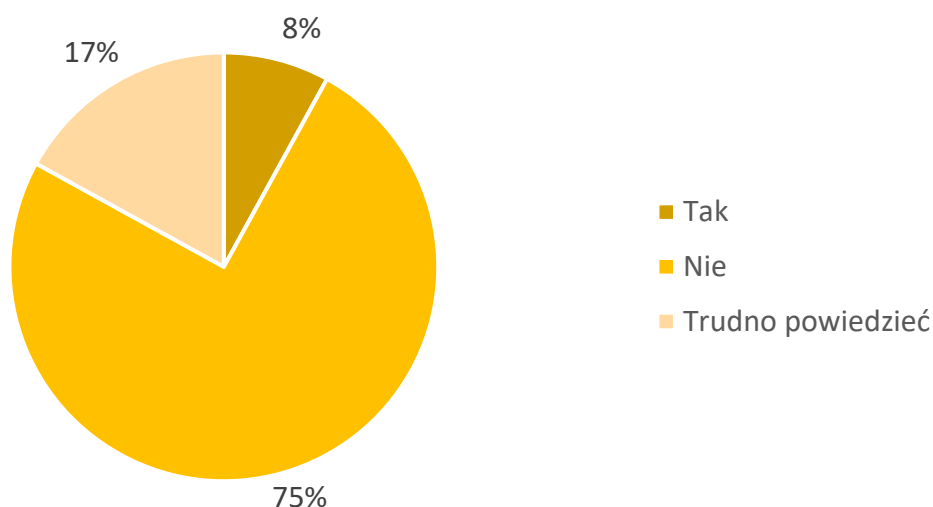

Wykres 20: Kanały zgłaszania korupcji występujące w organizacji w opinii pracowników informatyzacji i zamówień publicznych.

Źródło: Opracowanie własne.

Przeprowadzone badania pokazały, że najbardziej powszechnym, dostępnym kanałem zgłaszania korupcji w sektorze informatycznym są dedykowane adresy mailowe. W co czwartym podmiocie z kolei ustanowione zostały dedykowane zgłoszeniom korupcji numery telefonów. Poniżej 10% ankietowanych zaznaczyło funkcjonowanie skrzynek wrzutowych czy też możliwości zgłoszeń na infolinię. Niestety badania pokazały również prawie 10% udział podmiotów sektora informatycznego, gdzie nie wdrożono żadnych kanałów zgłoszeniowych korupcji. Może to powodować, że o pewnej liczbie występujących spraw korupcyjnych pracodawca nigdy nie zostanie powiadomiony i nie będzie mógł podjąć aktywnych działań mających na celu wyciągnięcie konsekwencji w stosunku do pracowników, którzy zaangażowali się w proceder korupcyjny.

Czy osoba zgłaszająca korupcję jest chroniona przed działaniami odwetowymi w miejscu pracy?

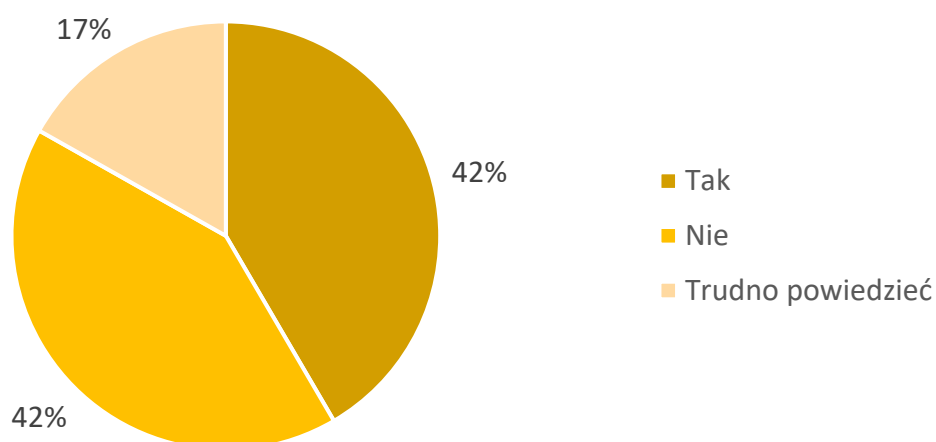

Wykres 21: Ochrona osób zgłaszających korupcję przed działaniami odwetowymi w miejscu pracy w opinii pracowników informatyzacji i zamówień publicznych.

Źródło: Opracowanie własne.

Uczestnicy ankiet jednoznacznie wyrazili swoje zdanie w zakresie braku istniejącej ochrony dla zgłaszających przypadki korupcji przed działaniami odwetowymi w miejscu pracy. Trzech na czterech pracowników uznało, że w ich organizacjach brak jest takiej ochrony, co nie sprzyja zachęcaniu pracowników do zgłoszeń. Brak ochrony przed działaniami odwetowymi jest podstawowym elementem budowania skutecznych systemów wykrywania korupcji w miejscu pracy. Pracownicy muszą mieć poczucie bezpieczeństwa i zapewnienie ze strony pracodawcy, że działając w dobrej wierze i dla dobra wspólnego swojej organizacji zgłaszając zauważone przypadki są w pełni chronieni przed działaniami odwetowymi.

Czy zna Pan/Pani dane kontaktowe do doradcy etycznego w organizacji?

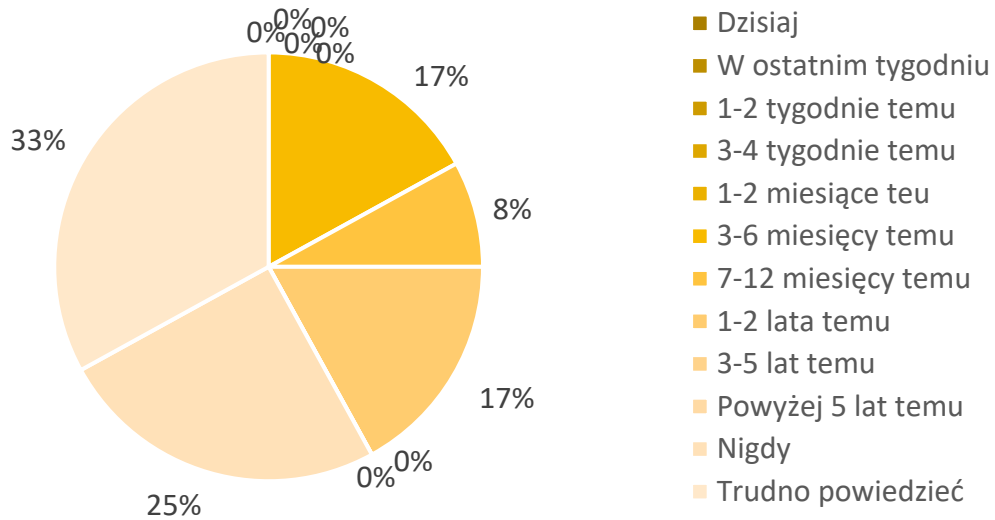

Wykres 22: Znajomość danych kontaktowych do doradcy etycznego wśród pracowników informatyzacji i zamówień publicznych.

Źródło: Opracowanie własne.

Ankietowani pracownicy sektora informatycznego w identycznych proporcjach znali lub nie znali danych kontaktowych swojego doradcy etycznego w pracy. Brak znajomości mógł też wynikać z braku ustanowienia takiej osoby ale też z braku efektywnej komunikacji wewnątrz organizacji i niedocieraniu informacji bezpośrednio do pracowników, że takie funkcje zostały ustanowione. Z drugiej strony ponad 40% badanych знаło dane doradców etycznych co jest dość dobrym wynikiem. Oczywiście pracownicy powinni również wykazać się własną aktywnością w poszukiwaniu takich osób w swoich organizacjach, mogąc skorzystać z wiedzy swoich bezpośrednich przełożonych bądź też wewnętrznych sieci intranetowych.

Kiedy ostatni raz kontaktował się Pan/Pani z doradcą etycznym?

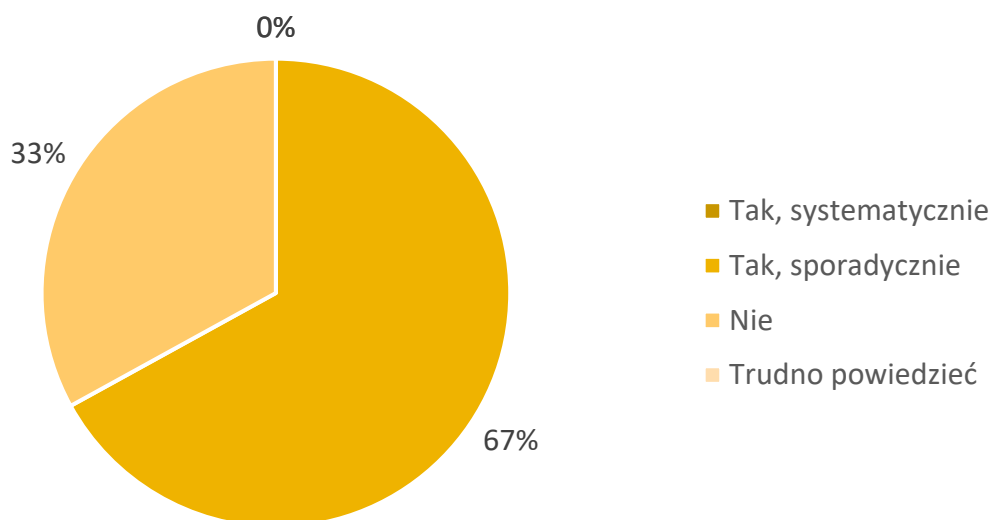
Wykres 23: Kontaktowanie się z doradcą etycznym wśród pracowników informatyzacji i zamówień publicznych.

Źródło: Opracowanie własne.

Według przeprowadzonych badań kontakty z doradcami etycznymi nie należały do częstych w omawianym sektorze. Część pracowników miała z nimi kontakt od kilku miesięcy do kilku lat temu ale co czwarty pracownik nie miał takiego kontaktu nigdy. Co trzeci przedstawiciel sektora informatycznego nie był w stanie określić czy i kiedy miał takie kontakty z doradcą etycznym. Brak zapewnienia profesjonalnego wsparcia w tym zakresie jest podstawowym mankamentem budowania zdrowych i profesjonalnych zachowań pracowników, gdyż w przypadkach wątpliwych etycznie, z którymi mogą spotykać się w pracy, powinni oni mieć możliwość skorzystania ze wsparcia merytorycznie przygotowanych pracowników.

Czy szkolenia antykorupcyjne są prowadzone w organizacji?

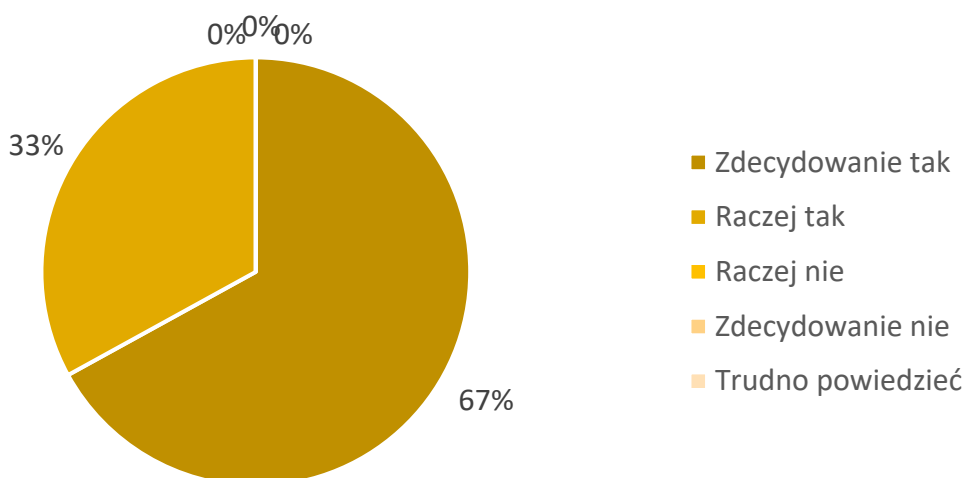

Wykres 24: Prowadzenie szkoleń antykorupcyjnych w organizacji w opinii pracowników informatyzacji i zamówień publicznych.

Źródło: Opracowanie własne.

Przeprowadzone badania pokazały skalę organizacji, w których prowadzone są szkolenia antykorupcyjne. Dwie trzecie ankietowanych pracowników sektora informatycznego potwierdziło możliwość udziału w szkoleniach antykorupcyjnych w swoim miejscu pracy, co należy uznać za dość dobry wynik. Z drugiej jednak strony, co trzeci pracownik nie miał takiej możliwości, gdyż w jego miejscu pracy takich szkoleń w ogóle nie było. Biorąc pod uwagę istniejące zagrożenie korupcją w omawianym obszarze, każdy pracownik powinien okresowo brać udział w takich szkoleniach, niezależnie od wymiaru czasu a także od formy szkolenia (stacjonarne/online). Badania wskazują też na fakt, że pracodawcy niezbyt interesują się tym zagadnieniem, co jest dziwne, bo takie szkolenia nie muszą wiązać się z dodatkowymi kosztami, gdyż CBA zapewnia bezpłatne szkolenia w tym zakresie.

Czy szkolenia antykorupcyjne powinny być Pana/Pani zdaniem prowadzone częściej?

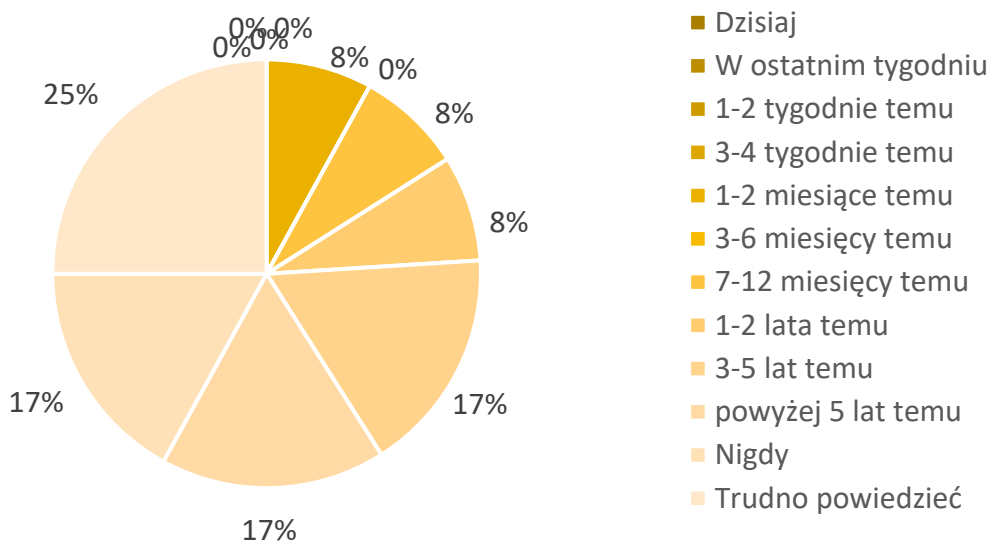

Wykres 25: Zwiększenie częstotliwości szkoleń antykorupcyjnych w opinii pracowników informatyzacji i zamówień publicznych.

Źródło: Opracowanie własne.

Badania potwierdziły, że pracownicy z sektora informatycznego oczekują częstszego udziału w szkoleniach antykorupcyjnych. Może to wynikać z jednej strony z faktu, że mają świadomość istniejących zagrożeń korupcyjnych a z drugiej strony, że nie zapewniono im wystarczającego dostępu do wiedzy, w tym również z zakresu odpowiedzialności karnej za korupcję czy też nowych sposobów na skuteczne ograniczanie korupcji w ich miejscach pracy. Potrzeba szkoleń wynika również z braku wystarczającego przepływu informacji od strony przełożonych i doradców etycznych. To wszystko powoduje, że pracownicy oczekują przekazania tej wiedzy w trakcie szkoleń antykorupcyjnych.

Kiedy ostatni raz uczestniczył Pan/Pani w szkoleniu antykorupcyjnym?

Wykres 26: Udział w szkoleniu antykorupcyjnym wśród pracowników informatyzacji i zamówień publicznych.

Źródło: Opracowanie własne.

Rozkład okresu ostatniego uczestnictwa w szkoleniach antykorupcyjnych jest w miarę równomierny, bez wyraźnych tendencji czasowych. Występuje jednak dość duży odsetek osób, które nigdy nie uczestniczyły w takich szkoleniach. Wskazuje to z jednej strony na brak aktywności pracodawców, którzy powinni takie szkolenia organizować ale z drugiej strony na brak samodzielnej aktywności pracowników w poszerzaniu swojej wiedzy w zakresie zagadnień związanych z przeciwdziałaniem korupcji. Sytuacja ta wynika również z braku przepisów zobowiązujących pracodawcę do organizowania szkoleń antykorupcyjnych dla pracowników - w szczególności w sektorach o dużym ryzyku wystąpienia korupcji.

Spis wykresów:

Wykres 1: Świadomość korupcji jako negatywnego zjawiska wśród pracowników informatyzacji i zamówień publicznych.	2
Wykres 2: Dotychczasowe spotkanie się z sytuacją korupcyjną w miejscu pracy wśród pracowników informatyzacji i zamówień publicznych.	3
Wykres 3: Dotychczasowe zgłaszanie sytuacji korupcyjnej do odpowiednich organów państwa wśród pracowników informatyzacji i zamówień publicznych.	4
Wykres 4: Systematyczność przeprowadzania analiz ryzyka korupcji na określonym stanowisku wśród pracowników informatyzacji i zamówień publicznych.	5
Wykres 5: Zapoznanie z zasadami odpowiedzialności karnej za korupcję wśród pracowników informatyzacji i zamówień publicznych.	6
Wykres 6: Prowadzenie w organizacji oceny kontrahentów pod względem ryzyka korupcji w opinii pracowników informatyzacji i zamówień publicznych.	7
Wykres 7: Prowadzenie okresowych spotkań, na których poruszane są bieżące tematy związane z sytuacją antykorupcyjną organizacji wśród pracowników informatyzacji i zamówień publicznych.	8
Wykres 8: Ocena zagrożenia korupcją na stanowisku pracy w opinii pracowników informatyzacji i zamówień publicznych.	9
Wykres 9: Zapoznanie z obowiązującą w organizacji polityką antykorupcyjną wśród informatyzacji i zamówień publicznych.	10
Wykres 10: Zapoznanie z obowiązującą w organizacji polityką prezentową wśród pracowników informatyzacji i zamówień publicznych.	11
Wykres 11: Zapoznanie z obowiązującą w organizacji polityką zapobiegania konfliktowi interesów wśród pracowników informatyzacji i zamówień publicznych.	12
Wykres 12: Zapoznanie z obowiązującą w organizacji procedurą w przypadku zaistnienia zdarzenia korupcyjnego wśród pracowników informatyzacji i zamówień publicznych.	13
Wykres 13: Zapoznanie z obowiązującymi w organizacji zasadami etyki wśród pracowników informatyzacji i zamówień publicznych.	14
Wykres 14: Ocena obecnych procedur zgłaszania korupcji w organizacji w opinii pracowników informatyzacji i zamówień publicznych.	15
Wykres 15: Nagradzanie osób zgłaszających obecnie korupcję w organizacji w opinii pracowników informatyzacji i zamówień publicznych.	16

Wykres 16: Oczekiwanie przyznawania nagród w przypadku zgłoszenia korupcji w opinii pracowników informatyzacji i zamówień publicznych.....	17
Wykres 17: Przykład etycznego postępowania dawany przez przełożonych w opinii pracowników informatyzacji i zamówień publicznych.....	18
Wykres 18: Wdrożenie ISO 37001 Systemu Zarządzania Działaniami Antykorupcyjnymi w organizacji w opinii pracowników informatyzacji i zamówień publicznych.....	19
Wykres 19: Prowadzenie zewnętrznych audytów antykorupcyjnych w organizacji w opinii pracowników informatyzacji i zamówień publicznych.....	20
Wykres 20: Kanały zgłaszania korupcji występujące w organizacji w opinii pracowników informatyzacji i zamówień publicznych.	21
Wykres 21: Ochrona osób zgłaszających korupcję przed działaniami odwetowymi w miejscu pracy w opinii pracowników informatyzacji i zamówień publicznych.....	22
Wykres 22: Znajomość danych kontaktowych do doradcy etycznego wśród pracowników informatyzacji i zamówień publicznych.	23
Wykres 23: Kontaktowanie się z doradcą etycznym wśród pracowników informatyzacji i zamówień publicznych.	24
Wykres 24: Prowadzenie szkoleń antykorupcyjnych w organizacji w opinii pracowników informatyzacji i zamówień publicznych.	25
Wykres 25: Zwiększenie częstotliwości szkoleń antykorupcyjnych w opinii pracowników informatyzacji i zamówień publicznych.	26
Wykres 26: Udział w szkoleniu antykorupcyjnym wśród pracowników informatyzacji i zamówień publicznych.....	27